

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Danmarks Krønike af Saxo Grammaticus. Første Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. XXXVII. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1818_335A_1-txt-shoot-idm1093/facsimile.pdf (tilgået 30. april 2024)

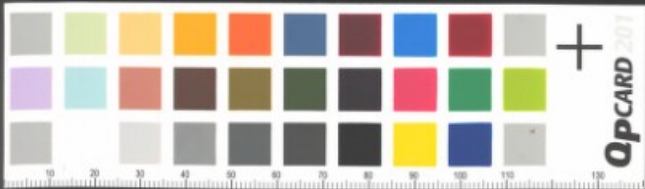
Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

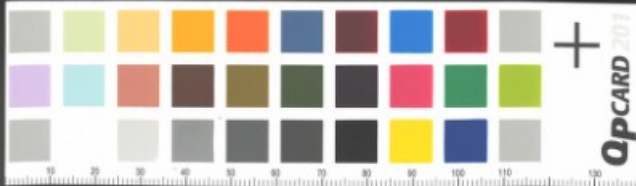
[Læs CC0-erklæringen](#)

At det just ikke hæfter med Beslutningen, det seer man nok, siden jeg her kun leverer Hals-Parten af de gamle Folke-Sagn, og faaer vel neppe ad Aare Magt med Meer end Resten, da jeg i Aar har lært at giøre en Dyd af en Nødvendighed, og følge Farinags-Beien; men man kan for Resten, netop naar man om Oventsaaende er uenig med mig, være ganske rolig, thi jeg har lovet at oversætte Saxos Bog, som den er, og kan jeg ikke, hvad der er heel vanskeligt, forsikres om, at det er omtrent med alle dens gode Benners Minde, skal jeg vist bære mig for at bryde Restet, hvordan det saa end i Origt gaaer med mit Forsæt.

Nu veed jeg ikke, mine Læsere ved denne Leilighed kan have Meer at spørge mig med Joie om, end: hvad man veed om Manden for det Hese, om Kronikens Forsfatter, vor udødselige Landsmand: Saxo Grammaticus? men hertil maa jeg svare: ikke Meer end netop hvad der ligger i Spørgsmaalet, og uagtet det er ikke Lidet, maa man tilstaae, det er dog ei heller Stort, at være deres Landsmand, som man glemmes af, til Tak for sine gode Gierninger, saavel som deres, man har sittig skrevet til, men læses ei, foragtes og forhaanes heller af. Dog, Lands-Mandskab er tit en tvungen Sag, og i hvor lidt vi veed om Saxo, veed vi nok, at deres Ven og Frænde var han ikke, som skrev ypperlige Landsmands Liv og Levnet ind i Glemme-Bogen, saalidt som deres, der kappedes med Muus og Møl om at fortære Mindes-Mærket, og blive Ester-Målet frit, som han gav Danske Folk. Det er med andre Ord: man kan nok vide, at Saxo var født og kommet af stiftelige Dan-

ste Folk, thi Væbnet falder ikke gjerne langt fra Stammen, og dermed rimet det sig godt, hvad han har selv betroet os, som en vittelig Sag; at baade hans egen Fader, og Fader for ham, en Mand saa troe som Guld, havde tjent med Væren i Kong Valdemar den Stores Hovedingsgaard og Leir. Om man har kaldt hans Fædre *Udelsmand*, er ikke meget vigtigt, aldenkund der i hans Daad gaaer Syn for Sagn om hans *Velbaarenhed*, som nok er meer, end man kan sige om de Fleste, der har ferten *Åbner*, men det er ellers ogsaa ganske rimeligt, at han var ei den Første i sin Slægt, som gjorde Noget, der af Dannemand blev agtet Navn og Ære værd, og derfor kan man gjerne troe det Rygte, at han var adelsbaaren, og havde *Lange* til sit Binavn. Hvad som end meer besyrker dette, er deels at han vel neppe vilde kaldt det vitteligt, at hans Fædre tjente Kong Valdemar i Fjeldsten, hvis de ikke havde været Hovedsmand, og deels at i samme Konges Krenike omtales en tapper Skibs-Hovedsmand ved Navn *Tue Lange*, som vel turde være af Slægten. Fra hvilket Landskab i Danmark *Saxo* endelig forfrev sig, det skal man ikke mærke paa den Krenike han skrev, og det er Hoved-Sagen; men for Resten er det ganske troeligt, hvad de Gamle melde, at han var en *Sælskandsfar*, kun maa jeg tilføie, at et gammelt Rygte gjør ham dog ogsaa til en *Jyde*, hvori der og kan være Noget; thi det er meget mueligt, at hans Farsfader har været en *Jyde*, som, da han traadte i Kongens Tjeneste, har opslaaet sin Bopæl i *Sælsland*, og det er ganske rimeligt, at den Mand der blev hele Danmarks Riges upartiske Historie-Skriver, var lidt i Slægt med

Folket allevegne. At Saro var Dom-Provst i Roestilde, har man vel ogsaa sagt, men uagtet han, for Herdømmens Skyld, kunde godt været Bispe, saa sad han dog nok ikke nær saa høit paa Straa, thi, var det end sagtens kun af Høflighed, at han kaldte sig Bispe Nisfalons ringeste Tjener, saa betyder det dog nok, at han stod i samme Biskops Tjeneste, og har, saavidt man kan siave og lægge sammen, været hans Klerk eller Haans-Capellan og Haands-Sriver; men derfor kan det gjerne være sandt, hvad og er sagt, at han hviler sine Been i Roestilde Dom-Kirke, thi det synes ikke meer end billigt, at Dampemarks Konger deelde deres Grav med ham, som havde deelt sit Liv med dem.

Dette er da Alt, hvad man veed om den Mand, hvis Fødsels-Aar og Døds-Dag er ubekjendt, som Folkets, hvis Kronike han skrev! Ja, vel, men er det ikke store Ting, naar man veed, at med det samme Folk er han udsødelig: udsødelig, som den Kiærlighed, der skabde Folket, avlede de herlige Bedrifter, opglejede Nimerne til mindelige Kæmpe-Diser, bevagede Klerken til at hellige Fædrenes Hukommelse sit store Pund, sin Herdom, Tid og Fliid, ferde hans Pen paa Rosen-Blade, som en Kiærminde-Bensel, dyppet i Saft af Stolte; giemde hans Bog som en Helgen-Løvning, opvakde den af Døde, og skal, det haabe vi til Gud, med immer klarere Lysning besfinne den paa sand Histories og Fædrenelandets forenede Alter!

Man kaldte ham Grammatiker, og det bemærker ikkun Lidt af hvad han var, thi det bemærker gjerne kun en ordklog Mand, endog for det Meste en Bog-Orm, men det betegner og

